Heidi Nihtilä, Lainsäädäntösihteeri,
Ulkoministeriö, konsulipalvelut KPA-20
6.10.2022

Ulkoministeriön asiantuntijalausunto hallintovaliokunnalle HE 100/2022 vp hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt ulkoministeriöltä kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta (HE 100/2022 vp). Ulkoministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Ulkoministeriö on osallistunut hallituksen esityksen valmisteluun ja antanut lausunnon hallituksen esityksestä sen ollessa luonnosvaiheessa. Ulkoministeriö pitää myönteisenä, että hallituksen esitykseen on sisällytetty ulkoministeriön kyseisessä lausunnossa ehdottamat muutokset.

Ulkoministeriö kannattaa esitettyjä muutoksia. Ulkoministeriö katsoo, että esitetyt muutokset edistävät kansainvälistä suojelua ja tilapäistä suojelua saavien henkilöiden perhe-elämän suojan ja lapsen edun toteutumista sekä vievät kansallista sääntelyä kansainvälisten valvontaelinten osoittamaan suuntaan. Ulkoministeriö pitää tärkeänä, että esityksessä on otettu huomioon perhe-elämän suojan ja lapsen edun toteutumisen kannalta keskeiset kansainväliset ja alueelliset ihmisoikeussopimukset.

Esitetty ulkomaalaislain 38 §:n muutos alaikäisyyden määrittämisen sitomisesta hakemuksen vireille tulo hetkeen on ulkoministeriön näkemyksen mukaan kannatettava esitys, koska tällä hetkellä aikaraja on pitkälti riippuvainen siitä, kuinka nopeasti hakemus pystytään käsittelemään, jolloin päätöspäivä voi olla hyvin sattumanvarainen tai ennakoimaton. Esitetyn mukaan perheenyhdistäminen ei olisi enää riippuvainen siitä, mikä on käsittelyprosessiin kuluva aika.

Ulkoministeriö kiinnittää huomiota siihen, että esitys voi toimia Suomen houkuttelevuutta lisäävänä tekijänä ilman huoltajaa maahan saapuneille lapsille, ellei vanhempien toimintaa voida missään tapauksessa katsoa moitittavaksi tai perhe-elämän katkenneen vanhempien toiminnan johdosta.

Ulkoministeriö katsoo, että ehdotetut ulkomaalaislain muutokset edistävät hallituksen ihmis- ja perusoikeusmyönteistä sekä lapsi- ja perhemyönteistä politiikkaa.